

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: T.L.N., st. přísl. Vietnam, *zastoupeného JUDr. Václavem Liksomerem, advokátem, se sídlem Kralovice, Masarykovo nám. 1*, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1.12.2016 č.j. OAM-153/LE-DR01-LE24-2016,

t a k t o:

- I. **Žaloba se z a m í t á**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou ze dne 12. 12. 2016 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2016, č.j. OAM-153/LE-DR01-LE24-2016, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana ve smyslu ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o azylu“*). Žalobce v žalobě požadoval náhradu nákladů.

Žalobce namítal, že žalovaný správní orgán, tedy Ministerstvo vnitra České republiky (*dále také „žalovaný“ nebo „správní orgán“*) porušil v předcházejícím správním řízení ustanovení § 2 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (*dále jen „správní řád“*), neboť

nepostupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Žalobce namítal, že byla porušena následující ustanovení správního řádu, a to ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu, § 3 správního řádu, § 50 odst. 2, 3, 4 správního řádu, § 52 správního řádu a § 68 odst. 3 správního řádu. Napadené rozhodnutí, resp. výrok tohoto rozhodnutí proto žalobce považoval za nezákonný.

Žalobce dále namítal, že žalovaný porušil ustanovení § 3 správního řádu, neboť nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu a který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu v souvislosti s § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Žalobce uvedl, že se žalovaný nezabýval v souvislosti s uvedenými ustanoveními zákona o azylu dalšími skutečnostmi v návaznosti na skutečnosti, které žalovaný ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl. Žalobce mimo jiné v žádosti uvedl, že ve Vietnamu dluží velkou peněžní částku, chce požádat o azyl v ČR, aby si našel práci a sehnal peníze na zaplacení dluhu. Dále uvedl, že pokud dluh nesplatí, nemůže se do Vietnamu vrátit, moc se bojí, že budou dluh vyžadovat. Žalobce namítal, že žalovaný se nezabýval vzhledem ke všem okolnostem (mimo jiné vzhledem k dodržování lidských práv ve Vietnamu) bližšími skutečnostmi uvedenými žalobcem, zejména z jakého důvodu žalobci uvedený dluh vznikl, kdo je jeho věřitelem a proč má strach z nesplacení dluhu, tedy jaké důsledky to pro něho může znamenat, neboť uvedené skutečnosti mohou mít vztah ke shora uvedeným ustanovením zákona o azylu, neboť např. žalobce může mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, do které mohl být z důvodu vzniku dluhu, nesplacení dluhu či dalších skutečností (mimo jiné z důvodu osoby věřitele) ve Vietnamu zařazen, či např. z případného postihu a s ním souvisejícího nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání žalobce. V případě, že by byly žalovaným objasněny skutečnosti uvedené v předchozí větě (okolnosti dluhu žalobce) mohlo být např. zjištěno, že se jednalo o případ hodný zvláštního zřetele (viz § 14 zákona o azylu), že žalobci hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, či že byl namísto odůvodněný strach z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině (viz § 12 písm. b) zákona o azylu). Žalovaný měl tedy postupovat tak, aby shora uvedené skutečnosti byly objasněny, zejména měl za tím účelem provést příslušné důkazy. Žalobce navrhoval k důkazu napadené rozhodnutí a Stanovisko Amnesty International k aktuální situaci dodržování lidských práv ve Vietnamu ze dne 19. 11. 2004.

Žalobce dále namítal, že žalovaný porušil ustanovení § 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu. Žalobce uvedl, že žalovaný zejména neopatřil podstatné podklady pro vydání rozhodnutí a nezjistil všechny okolnosti pro ochranu veřejného zájmu; nevycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Žalobce dále uvedl, že žalovaný pečlivě nepřihlížel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, včetně toho, co uvedl žalobce. Žalovaný neopatřil podklady vztahující se k uvedenému dluhu žalobce, zejména např. z jakého důvodu uvedený dluh vznikl, kdo je jeho věřitelem, a proč má žalobce strach z nesplacení dluhu, a to ve vztahu k uvedeným ustanovením § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Žalovaný měl vzhledem k uvedenému po objasnění všech skutečností souvisejících s dluhem žalobce také zjistit, zda v důsledku nesplacení dluhu nehrozí žalobci ve Vietnamu postih a v případě, že ano, vztah tohoto případného postihu k uvedeným ustanovením § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu.

Žalobce na uvedené upozorňoval zejména vzhledem ke skutečnosti, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že jako součást spisového materiálu shromáždil v průběhu správního řízení materiály týkající se mimo jiné stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, kdy na základě uvedených i dalších materiálů (např. Stanoviska Amnesty International k aktuální situaci dodržování lidských práv ve Vietnamu ze dne 19. 11. 2004) vyplývá, že ve Vietnamu dochází k rozsáhlému porušování lidských práv, kdy situaci lze obecně hodnotit jako velmi špatnou s tendencí k zhoršování. Např. uvedené Stanovisko Amnesty International k aktuální situaci dodržování lidských práv ve Vietnamu ze dne 19. 11. 2004 mimo jiné uvádí, že Vietnam rozhodně nelze považovat za právní stát v duchu západního pojetí práva a právní kultury. Výrazem tohoto stavu je trvalá a početná emigrace ze země, která pokračuje navzdory skutečnosti, že v posledních letech Vietnam zaznamenává rychlý hospodářský růst. Ve Vietnamu jsou systematicky popírány základní občanské svobody (svoboda projevu, svoboda sdružování a shromažďování), politické perzekuci jsou vystaveny nejrůznější společenské skupiny. Podmínky ve vietnamských věznicích jsou velmi špatné, doloženo je hrubé a ponižující zacházení s vězni a mučení. V důsledku špatných podmínek mnoho vězňů trpí psychickými problémy i fyzickými obtížemi. Vězňům je odírán přístup k lékařské péči, zakazovány návštěvy rodinných příslušníků, často jsou vězni drženi v samovazbě a trpí špatnou výživou, kdy těmto nedůstojným podmínkám jsou často vystaveni i vězni nalézající se ve velmi pokročilém věku. Vězni jsou často zadržováni v poutech a okovech, někteří v důsledku toho utrpěli taková zdravotní poškození, že jim musely být amputovány končetiny. Dokladem špatného stavu vietnamských nápravných zařízení a celkově neuspokojivé situace lidských práv v zemi je fakt, že vietnamská vláda vytrvale odmítá vstup do země organizacím monitorujícím stav dodržování lidských práv. Ve Vietnamu je excesivně používán trest smrti za široké spektrum trestných činů od vraždy až po politické přečiny, pašování narkotik, hospodářskou kriminalitu a korupci. Dále zpráva uvádí, že obžalování nemají právo sami si zvolit advokáta, možnost konzultací s ním je omezena a advokát navíc nemá právo k soudnímu řízení povolát jakékoliv svědky a klást jim otázky.

Žalobce ze shora uvedeného mimo jiné také dovozoval, že žalovaný pečlivě nepřihlížel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo. V opačném případě by se žalovaný musel zabývat, jak již bylo uvedeno, bližšími okolnostmi dluhu žalobce a důsledkům, které by mohly pro žalobce nastat v případě jeho nesplacení ve vztahu ke shora uvedeným ustanovením zákona o azylu.

Žalobce dále namítal, že žalovaný porušil ustanovení § 53 správního řádu, neboť neprovedl důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Žalobce vzhledem k výše uvedeným skutečnostem uvedl, že žalovaný neprovedl zejména potřebné důkazy vztahující se k dluhu žalobce a důsledkům jeho nesplacení pro žalobce ve vztahu ke shora uvedeným ustanovením zákona o azylu. Uvedené důkazy měl žalovaný provést zejména výsledkem žalobce, dále pak dalšími důkazními prostředky. Ve vztahu k uvedenému měla být zjištěna mimo jiné příslušná vietnamská právní úprava (soukromoprávní i veřejnoprávní). K tvrzením uvedeným v tomto bodu žalobce navrhoval k důkazu napadené rozhodnutí a spisový materiál Ministerstva vnitra České republiky ve věci mezinárodní ochrany vedený pod č. j. OAM-153/LE-DR01-LE24-2016.

Žalobce nakonec konstatoval, že žalovaný porušil § 68 odst. 3 správního řádu, neboť v odůvodnění napadeného rozhodnutí správní orgán dostatečně neuvedl, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu ustanovení zákona o azylu. Žalobce poukazoval mimo jiné hlavně na to, že žalovaný neuvedl, proč se nezabýval dluhem žalobce a možným postihem žalobce v důsledku nesplacení dluhu ve vztahu ke shora uvedeným ustanovením zákona o azylu, tedy § 12, § 14 a § 14a. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí a vracení věci k dalšímu řízení žalovanému.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že azylově relevantní důvody žalující neuvedl (viz list 10-13 správního spisu) a žalovaný ani nezjistil. Dle ustálené judikatury NSS není ani dodatečná snaha o legalizaci pobytu azylově relevantním důvodem (viz rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2003, čj. 2Azs 5/2003-46, publ. pod č. 18/2003 SB. NSS, ale i usnesení NSS ze dne 12. 7. 2016, čj. 2Azs 115/2016-26). Podání žádosti o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění může vést k zamítnutí žádosti pro zjevnou nedůvodnost dle § 16 odst. 1 zákona o azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 8. 2008, čj. 5Azs 24/2008-48, publ. pod č. 1724/2008 Sb. NSS) – viz rozsudek NSS ze dne 29. 9. 2016, čj. 2Azs 175/2016. S ohledem na azylovou historii žalujícího a v souladu s judikaturní praxí stanovenou v meritu věci NSS považoval žalovaný žalobní návrh za nedůvodný, za návrh, který neměl oporu ve správním spise. Námitku týkající se míry a úplnosti zjištění skutečností rozhodných, vzhledem ke konkrétnímu případu, žalovaný odmítal jako účelovou, za argumentaci, která vykazuje znaky paušálního výčtu zákonem stanovených důvodů bez identifikace skutkových a dějových podstat ve vazbě na konkrétní situaci žalujícího. Žalovaný rovněž považoval za liché tvrzení žalujícího, že správní orgán v předcházejícím řízení nezjistil skutečný stav věci, pokud sám neuvedl skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí. Svůj právní názor opíral o rozsudek NSS ze dne 21. 09.2006, čj. 5 Azs 221/2005. Žalovaný se dovolával též rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, ve kterém vymezil, že: *„Žalobce je též povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.“* Obdobně NSS judikoval v bodu 26 svého rozsudku ze dne 9. 12. 2015, čj. 6 Azs 230/2014 žalobcovu povinnost *„ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Žalobce musí uvést, jaké aspekty dějů či okolností uvedené v rámci skutkových tvrzení považuje za základ jím tvrzené nezákonnosti.“*

V souvislosti s tvrzeným pronásledováním soukromými osobami v zemi původu se žalovaný dovolává rozhodnutí NSS ze dne 8. 11. 2012, čj. 2Azs 22/2012-44 a na rozhodnutí ze dne 31. 7. 2008, čj. 7 AZS 43/2008-47, podle kterých: *„tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, i třeba odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou*

ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod“.

V rozhodnutí NSS ze dne 8. 11. 2012, čj. 2 AZS 22/2012-44 je pak konstatováno: „v případě, že má cizinec obavy z pronásledování, nebo že je u něj dáno skutečné nebezpečí vážné újmy, má bezpochyby možnost požádat o mezinárodní ochranu v okamžiku, kdy je pro něj nejaktuálnější, tedy po svém příjezdu do ČR. NSS v rozsudku ze dne 27. 6. 2005, čj. 4 Azs 395/2004-68 vyložil, že o účelovosti žádosti cizince svědčí i to, že byla podána nikoliv bezprostředně po jeho příjezdu na území ČR, ale až poté, co mělo dojít k ukončení jeho pobytu na území republiky“. Pojem sociální skupina vymezil NSS ve svém rozsudku ze dne 19. 5. 2004, čj. 5Azs 63/2004-60 tak, že se jedná o „skupinu osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotyčných osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří“. Definice pojmu je obsahově konformní se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu dle nové kvalifikační směrnice. S ohledem na shora uvedené byl žalovaný toho názoru, že vyhýbání se úhradě dluhu soukromým osobám v zemi původu nelze subsumovat do pojmu sociální skupina a proto tuto námitku považoval za lichou. Žalovaný byl toho názoru, že správní orgán dostal své povinnosti ve věci zabezpečení informací o zemi původu v souladu s judikaturou (viz rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81). Informace o zemi původu jsou objektivní, aktuální a vyvážené. Přehlédnout rovněž nelze skutečnost, že žalující byl s nimi seznámen, odmítl se k nim vyjádřit nebo je doplnit (viz list 51 správního spisu). V podrobnostech žalovaný odkazoval na správní spis a na vydané rozhodnutí MV ČR.

Žalovaný byl toho názoru, že v souladu s ustálenou judikaturou dodržel procesní postupy a pravidla formální právní logiky, že úplně a řádně zjistil skutečný stav věci a na základě takto zjištěného stavu kvalifikovaně rozhodl. S ohledem na shora uvedené žalovaný považoval žalobní návrh za nedůvodný, proto navrhoval, aby soud žalobu zamítl.

Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou, ve které uvedl, že s argumenty uvedenými ve vyjádření žalovaného zásadně nesouhlasil. Žalobce uvedl, že z doplněné žaloby bylo jasné patrné, z jakých konkrétních skutkových a právních důvodů považoval žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné a zároveň byly uvedeny a (v jednom případě) i doloženy důkazy, které žalobce navrhoval k prokázání svých tvrzení provést. Z žaloby a jejího doplnění dle názoru žalobce jednoznačně vyplývalo porušení v žalobě uvedených zákonných ustanovení, podložené konkrétními skutkovými a právními důvody k jednotlivým žalobním bodům, a to v souladu i s rozhodnutími Nejvyššího správního soudu, které citoval ve svém vyjádření žalovaný. Žaloba byla dle názoru žalobce důvodná. Žalovaný ve svém vyjádření mimo jiné uvedl, že je žalobce pronásledován soukromými osobami. Není však jasné, z čeho žalovaný dovozoval, že se jednalo o soukromé osoby. Jak žalobce uvedl v doplnění žaloby, žalovaný se mimo jiné nezabýval vzhledem ke všem okolnostem (mimo jiné vzhledem

k dodržování lidských práv ve Vietnamu) bližšími skutečnostmi uvedenými žalobcem týkajícími se tvrzeného dluhu, mimo jiné kdo je věřitelem uvedeného dluhu a proč má strach z nesplacení dluhu, tedy jaké důsledky to pro něho může znamenat, neboť uvedené skutečnosti mohou mít vztah k v žalobě uvedeným ustanovením zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že uvedené skutečnosti nebyly zjištěny, nelze učinit jednoznačný závěr, že je žalobce pronásledován soukromými osobami (i kdyby tomu však tak bylo, nelze vyloučit, že by uvedená skutečnost nemohla ve spojení s dalšími okolnostmi být důvodem pro udělení azylu). Dále žalobce odkazoval na své doplnění žaloby ze dne 10. 1. 2017.

Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „s. ř. s.“*) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání. Žalovaný a žalobce se po řádném poučení, že mohou vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání vyjádřili, a to tak, že žalobce i žalovaný souhlasili s rozhodnutím věci bez jednání.

Dle § 12 zákona o azylu: „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“

Dle § 14 zákona o azylu: „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“

Dle § 14a odst. 1, 2 zákona o azylu: „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“

„Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,

c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce, dne 21. 10. 2016 v Zařízení pro zajištění cizinců Drahonice, podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž prohlásil, že ve Vietnamu dluží velkou peněžní částku, chce požádat o azyl v České republice, aby si našel práci a sehnal peníze na zaplacení dluhu. Dle svých slov, pokud dluh nesplatí, nemůže se do Vietnamu vrátit, moc se bojí, že budou dluh vyžadovat. Správní orgán provedl se žalobcem pohovor dne 1. 11. 2016, kde žalobce uvedl, že odjel z Vietnamu, aby vydělal peníze, aby pomohl rodině a také aby založil rodinu. Rovněž popřel, že by měl k odjezdu z vlasti ještě nějaký jiný důvod, než jak již uvedl. Na otázku, zda měl někdy ve Vietnamu nějaké problémy, odpověděl, že se mu nedařilo v podnikání a zadlužil se, ale jinak ne. Dle svých slov také nebyl ve Vietnamu nikdy trestně stíháný. O udělení mezinárodní ochrany žádal, jak dále uvedl, aby tady mohl zůstat a vydělavat peníze. Více k tomu dodat nechtěl. Na dotaz, zda je ve Vietnamu něco, čeho by se v případě návratu obával, odpověděl, že by neměl z čeho splatit svůj dluh, protože momentálně nemá peníze a ve Vietnamu by tolik nevydělal. Na závěr uvedl, že žádné další skutečnosti, které by měl vzít správní orgán v potaz při posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, uvést nechtěl. Stejně tak nechtěl na podporu svých tvrzení doložit žádné doklady nebo dokumenty. Žalobci byla také dána možnost k seznámení s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady či vyjádřit námitky proti zdrojům informací, ale žalobce této možnosti nevyužil. V průběhu správního řízení vyšlo najevo, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je obava z neschopnosti splácet své dluhy ve vlasti, snaha o legalizaci pobytu a nalezení zaměstnání v České republice.

Správní orgán při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany vycházel zejména ze žalobcových výpovědí a také z dokumentů týkající se politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, které v průběhu správního řízení shromáždil. Jmenovitě vycházel z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR čj. 99311/2014-LPTP ze dne 16. 4. 2014 a čj. 98851/2015-LPTP ze dne 26. 5. 2015, ze zprávy Mezinárodní organizace pro migraci z října 2015, ze zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv ve Vietnamu ze dne 13. 4. 2016, z výroční zprávy organizace Amnesty International 2015/2016 ze dne 24. 2. 2016, ze zprávy organizace Freedom House Svoboda ve světě 2015 – Vietnam ze dne 28. 1. 2015 a z výroční zprávy organizace Human Rights Watch 2016 ze dne 27. 1. 2016.

Žalobce namítal, že žalovaný se nezabýval bližšími skutečnostmi uvedenými žalobcem, zejména z jakého důvodu žalobci uvedený dluh vznikl, kdo je jeho věřitelem a proč má strach z nesplacení dluhu, tedy jaké důsledky to pro něho může znamenat, neboť např. žalobce může mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, do které mohl být z důvodu vzniku dluhu, nesplacení dluhu či dalších skutečností (mimo jiné z důvodu osoby věřitele) ve Vietnamu zařazen, či např. z případného postihu a s ním

souvisejícího nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání žalobce. V případě, že by byly žalovaným objasněny skutečnosti uvedené v předchozí větě (okolnosti dluhu žalobce) mohlo být např. zjištěno, že se jednalo o případ hodný zvláštního zřetele (viz § 14 zákona o azylu), že žalobci hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, či že byl namístě odůvodněný strach z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině (viz § 12 písm. b) zákona o azylu). V replice žalobce namítal, že žalovaný ve svém vyjádření mimo jiné uvedl, že je žalobce pronásledován soukromými osobami a tudíž že není jasné, z čeho žalovaný dovozoval, že se jednalo o soukromé osoby a nelze tedy učinit jednoznačný závěr, že je žalobce pronásledován soukromými osobami (i kdyby tomu však tak bylo, nelze vyloučit, že by uvedená skutečnost nemohla ve spojení s dalšími okolnostmi být důvodem pro udělení azylu).

Soud má za to, že v průběhu správního řízení byly objasněny důvody žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, a že se s nimi žalovaný dostatečným způsobem v napadeném rozhodnutí vypořádal. Bylo prokázáno, že hlavní důvod žádosti žalobce o mezinárodní ochranu je obava z neschopnosti splácet své dluhy ve vlasti, snaha o legalizaci pobytu a nalezení zaměstnání v České republice, které není možné zařadit pod taxativní důvody v § 12 písm. b) zákona o azylu. Dalším důvodem byly žalobcovy obavy, že věřitelé budou dluh vyžadovat. Žalovaný rovněž správně konstatoval, že žalobce neuvedl ani nic, co by vedlo k závěru, že by byl ve Vietnamu vystaven jakémukoliv jednání podřaditelnému pojmu pronásledování. Naopak výslovně prohlásil, že ve Vietnamu, až na své současné zadlužení, nikdy neměl žádné problémy, a z jeho výpovědi ani nevyplývá, že by nějakou formu pronásledování očekával v případě návratu do vlasti.

Žalobce namítal, že se žalovaný nedostatečně zajímal o žalobcův dluh, respektive o to, z jakého důvodu žalobci uvedený dluh vznikl, kdo je jeho věřitelem či proč má strach z nesplacení dluhu. Zdejší soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2003, čj. 4 Azs 23/2003 – 65, který uvádí, že: „*Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona).*“ Soud dále uvádí, že žalobce měl v průběhu správního řízení možnost uvést důležité skutečnosti týkající se jeho dluhu. Takové informace však správnímu orgánu nedodal, pouze se obával, že věřitelé po něm budou jeho dluh vyžadovat. Soud k tomuto uvádí, že ekonomické problémy žalobce a dluh v jeho domovské zemi nezakládají právo na poskytnutí mezinárodní ochrany. Soud tuto námitku neshledal jako důvodnou.

Žalobce má v případě návratu do Vietnamu obavu z jednání věřitelů dluhů v zemi původu s tím, že po něm budou dluh vyžadovat. Soud zastává názor, že žalobcem tvrzené obavy, které uvedl v žádosti o mezinárodní ochranu, nelze podřadit pod pojem pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť jde o obavy pouze hypotetické, a k žádnému protiprávnímu jednání vůči žalobci nedošlo, tudíž ani nelze a priori předpokládat, že by v případě hrozícího protiprávního jednání ze strany věřitelů byla žalobci odepřena ochrana ze strany státních orgánů.

Žalobce dále argumentoval tím, že by v případě návratu do Vietnamu neměl z čeho platit svůj dluh, soudu pak nezbyvá než konstatovat, že takovéto ekonomické potíže nejsou z hlediska poskytnutí doplňkové ochrany zjevně relevantní a nepředstavují „nelidské či ponižující zacházení“ ve smyslu § 14a zákona o azylu. Obává-li se žalobce nelegálních praktik ze strany věřitelů, pak soud zdůrazňuje, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že státní orgány Vietnamu nejsou schopny nebo ochotny poskytnout mu účinnou ochranu v případě reálné hrozby ze strany věřitele. Navíc i tato obava je v případě žalobce ryze spekulativní, jelikož z jeho výpovědi nevyplývá, že by on sám, či jeho příbuzní v zemi původu, byli věřitelem vůbec kontaktováni, natož aby jim bylo např. vyhrožováno. K tomu soud dodává, že případné následky nesplacení dluhu, předvídané vietnamským právem, nemohou být důvodem pro poskytnutí doplňkové ochrany, jelikož tento institut nelze využívat k vyhýbání se plnění závazků. Soud tuto námitku nepovažuje za důvodnou.

Žalobce uvedl, že může mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, do které mohl být z důvodu vzniku dluhu, nesplacení dluhu či z dalších skutečností (mimo jiné z důvodu osoby věřitele) ve Vietnamu zařazen. K tomu soud uvádí, že se jedná o neopodstatněné a spekulativní obavy, které nejsou ničím podloženy, a tudíž nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu zákona o azylu. Také soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 19. 5. 2004, čj. 5 Azs 63/2004 - 60, který pojem sociální skupina vymezil tak, že se jedná o „*skupinu osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří.*“

V replice žalobce poukázal na to, že žalovaný ve svém vyjádření mimo jiné uvedl, že je žalobce pronásledován soukromými osobami. Žalobci však není jasné, z čeho žalovaný dovozoval, že se jednalo o soukromé osoby. K tomuto soud uvádí, že žalobce měl možnost sám tyto skutečnosti uvést, a to buď v žádosti o mezinárodní ochranu, dále ve svých výpovědích nebo v rámci seznámení se s podklady rozhodnutí. Ani v jednom případě nebyl žalobce aktivní, pouze uvedl, že je zadlužený, obával se, že věřitelé po něm dluh budou vyžadovat a on by neměl prostředky k zaplacení. Správní orgán proto vycházel z toho, že jedná o soukromé osoby. V případě, že by byl věřitelem veřejný subjekt, nemělo by to žádný vliv na posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Navíc žalobce ani v žalobě, ani v replice přímo nevyvrátil, že se o soukromé osoby nejedná, pouze na tuto možnost poukázal.

K uvedenému stanovisku Amnesty International z 19. 11. 2004, na které poukázal žalobce ve své žalobě, soud uvádí, že dle jeho názoru je stanovisko pocházející z roku 2004, z hlediska informací nepřesné a zastaralé. Soud odkazuje na aktuálnější shora uvedené stanovisko Amnesty International 2015/2016 z 8. 6. 2016, které je součástí správního spisu, a ze kterého vycházel správní orgán.

Žalobce dále namítal, že žalovaný porušil ustanovení § 53 správního řádu, neboť neprovedl důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Žalovaný neprovedl zejména potřebné důkazy vztahující se k dluhu žalobce a důsledkům jeho nesplacení. Uvedené důkazy

měl žalovaný provést zejména výsledkem žalobce, dále pak dalšími důkazními prostředky. Ve vztahu k uvedenému měla být zjištěna mimo jiné příslušná vietnamská právní úprava.

Zdejší soud je toho názoru, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav. Správní orgán provedl se žalobcem pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kde žalobce mohl všechny důležité skutečnosti uvést. Dále mu správní orgán umožnil seznámit se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany a k nim se vyjádřit, popřípadě navrhnout doplnění. Tohoto žalobce nevyužil. Správní orgán také v průběhu řízení shromáždil informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Soud dále uvádí, že bylo na žalobci, aby v řízení o žádosti, které je ovládáno zásadou dispoziční, tvrdil rozhodné skutečnosti a navrhoval důkazy k jeho prokázání. Proto soud tuto námitku nepovažuje za důvodnou.

V žalobě byly dále obsaženy obecné námitky ke způsobu vedení řízení, kdy žalobce namítal, že žalovaný správní orgán porušil zásadním způsobem ustanovení § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3, 4 § 52 a také § 68 odst. 3 správního řádu

Z důvodu obecnosti podané námitky, a vzhledem k tomu, že žalobce neuvedl, v čem přímo spatřuje rozpor se shora uvedenými ustanoveními, soud uzavírá, že skutkový stav lze mít podle názoru soudu za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu § 2, § 3 a § 4 správního řádu. Napadené rozhodnutí je taktéž přesvědčivě odůvodněno podle požadavků § 68 odst. 3 správního. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu. Soud dále uvádí, že žalobcův důvod pro udělení mezinárodní ochrany nelze podřadit pod azylové důvody uvedené v § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Rozhodnutí správního orgánu je zcela v souladu se zákonem o azylu a správním řádem.

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : *Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).*

V Plzni dne 28. února 2017

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně